

ÖZEL YETENEKLİ ÇOCUKLAR

Her çocuk özeldir dediğinizi duyar gibiyiz. Elbette her çocuk özeldir ancak bir de özel yetenekli çocuklarımız var. Bir ülkenin kalkınmasında bilim ve sanatın önemi düşünüldüğünde, uygun eğitim olanaklarının sağlanması halinde geleceğin bilim adamları ve sanatçıları olabilecek bu bireylerin eğitiminin ne kadar önemli olduğu da ortaya çıkacaktır. Ülkenin insan kaynaklarının nitelikli bir eğitim alması, diğer kaynaklarının da verimli kullanılmasına, ülkenin teknolojik, ekonomik, siyasi ve askeri yönden güçlü olmasına imkan sağlayacaktır.

Akademik başarısı yüksek her öğrenci özel yetenekli olmayabilir. Bunun yanında başarısı düşük bazı öğrenciler de özel yetenekli olabilir.

Özel yetenekli birey; yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi duyduğu alanlarda bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireydir. Anne babalar erken dönemden başlayarak iyi bir gözlemler çocuklarının özel yetenekli olduğuna dair ipuçlarını yakalayabilirler. Bu çocukları diğer çocuklardan ayırt eden temel özellikler şöyle sıralanabilir (Yıldırım, 2012; Ersoy & Avcı, 2004):

- Uykuya daha az ihtiyaç duyma
- Hızlı dil gelişimi, geniş sözcük dağarcığı, akıcı konuşma
- Gelişim basamaklarını erken tamamlama (erken yürüme, erken konuşma)
- Kitaplara, sözlük, atlas, takvim ve bulmacalara çok erken yaşlarda aşırı ilgi duyma
- İyi gözlem yeteneği
- İlgi alanlarında uzun dikkat süresi
- Güçlü hafıza
- İletişimde genellikle akranları yerine yetişkinleri tercih etme
- Gelişmiş mizah yeteneği
- Hızlı ve kolay öğrenme
- Özgün fikirler üretme
- Tekdüze işlerden çabuk sıkılma

Özel yetenekli birey kimdir?

Özel yetenekli birey; zeka, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi, motivasyon veya özel akademik alanlarda yaşıtlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren bireydir. Yani yaşıtlarından farklıdır.

Bu özelliklerin hepsi her özel yetenekli bireyde görülmeyebilir ancak çoğunlukla gözlemlenmesi özel yetenekli birey olduğunu düşündürülebilir.

Parlak ve Üstün Zekalı Çocuk Arasındaki Farklar

Parlak

Üstün

Doğru bir şekilde kopya eder.	Yeni fikirler üretir.
İyi fikirleri vardır.	İlginç ve karmaşık fikirler üretir.
Başarılı olmak için sıkı çalışır.	Sıkı çalışmadan başarabilir
Grubun üst dilimindedir.	Grubun ötesindedir.
Uyarılara karşı duyarlıdır.	İyi bir gözlemcidir.
Kolay öğrenir.	Zaten biliyordur.
Bilgileri Kavrar.	Bilgileri yaşantısında uygular
Öğrendiğini özümsemesi için 6-8 kere tekrar eder.	Öğrendiğini özümsemesi için 1-2 kere tekrar eder.
Fikirleri anlar.	Derin ve soyut fikirler oluşturur.
Okuldan hoşlanır.	Öğrenmekten hoşlanır.
Akranlarıyla birlikte vakit geçirmekten hoşlanır.	Yetişkinlerle birlikte olmayı tercih eder.
Hafızası güçlüdür.	Öngörülere güçlüdür.
Teknisyendir.	Mucittir.
Basit ve anlaşılır konularla uğraşmaktan hoşlanır.	Karmaşık ve belirsiz konularla uğraşmayı sever.
Cevapları bilir.	Soruları sorar.
İlgilidir.	Çok meraklıdır.
Görevleri yerine getirir.	Projeler başlatır.
Soruları cevaplar.	Soruların cevaplarını araştırır.
Anlamı yakalar.	Anlamdan varsayımlar ortaya atar.

Özel yetenekli çocuğunuzla aranızdaki iletişimi geliştirmek için;

- Etkin dinleme yöntemlerini kullanarak onu dinlemelisiniz,
- Birlikte özel zamanlar geçirmeye gayret göstermelisiniz,
- Farklı düşünüyor olsanız bile duygularını kabul etmelisiniz,
- Ona iletişim becerilerini öğretmelisiniz,
- Duygularınızı onunla paylaşmalı böylelikle onu duygularını paylaşması konusunda cesaretlendirmelisiniz,
- Duygusal iniş çıkışlarını değerlendirmeli bunu doğal karşılamalısınız,
- Karakteri ile davranışlarını ayrı değerlendirmelisiniz,
- Tutamayacağınız sözler vermekten kaçınmalısınız,
- Dürüstlüğünü ödüllendirmelisiniz.
- İletişim problemlerinin ortadan kalkması çocuğunuzun kendini güvende ve huzurlu hissetmesini sağlayacaktır.

Özel yetenekli çocukların yaşitlarından daha hızlı büyüme ve gelişme sergiledikleri bilinmektedir. Başlangıçta çocuğun daha hızlı konuşması, yürümesi ve etkili iletişim kurması ailelerin hoşuna gider. Ancak zamanla çocuklarına yetemediklerini fark eden ve nereden/nasıl destek alacağını bilmeyen aileler zorluk yaşamaya ve çocuklarıyla çatışma yaşamaya başlarlar. Bu dönemde ailelerin çocuklarını genellikle; "inatçı, tartışmacı, ukala, mükemmeliyetçi, patronluk taslayan" gibi sıfatlarla tanımladıkları görülür.

Kendinize ve çocuğunuza zaman tanıyın.

Sabırla hareket ederek çocuğunuza yanında olduğunuzu hissettirdiğinizde olumlu sonuçlarını zaman içinde görebilirsiniz.

ALANYA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Adres: Kadipaşa Mah. Bostancıpınarı

Cad.No: 39/ 3 Alanya/ANTALYA

TEL: 0(242)511 50 30

MAIL: al353097@gmail.com

